

Sammanträdesdatum
15.11.2023

Nr
5

Paragrafer
37-50

Plats och tid	Skolans matsal i Klemetsby, Lumparland. Onsdag 15.11.2023 kl. 19.00–20.24.
Beslutande	Williams Robert, ordförande Nordberg Ulrika, I vice ordförande Wilhelms Brage, II vice ordförande Boman Linda Joelsson Annsofi Lindholm Matti Sandsnäcka Markuz, ersättare Stenberg Brage
Frånvarande	Sjölander Jessica Staf Martin
Övriga deltagande	Jansryd Mattias, kommundirektör, sekreterare
Underskrifter	Robert Williams Ordförande Mattias Jansryd Sekreterare
Protokolljustering Plats och tid	Lumparland 15.11.2023
Underskrifter	Linda Boman Ulrika Nordberg
Protokollet framlagt till påseende Plats och tid	Kommunkansliet i Lumparland 17.11.2023
Intygar	
Utdragets riktighet bestyrker Plats och tid	Lumparland / 20
Underskrift	

För närmare information om besluten i detta protokoll, kontakta kommundirektör Mattias Jansryd per telefon +358 18 359 025 eller +358 40 1763 314 eller e-post mattias.jansryd@lumparland.ax.

Plats: Skolans matsal i Klemetsby, Lumparland

Tid: Onsdag 15.11.2023 kl. 19.00

ÄRENDEN

37 §	Sammanträdet konstituerande	1
38 §	Anmälningssärenden	2
39 §	Inkomstskattesats 2024 (Dnr: 212/2023)	3
40 §	Fastighetsskattesatser för 2024 (Dnr: 213/2023)	4
41 §	Avgifter för annonsering i infobladet, kopiering och utlämnande av handlingar (Dnr: 214/2023)	6
42 §	Vattenanslutningsavgift år 2024 Lumparland (Dnr: 215/2023)	7
43 §	Avloppsanslutningsavgift år 2024 Lumparland (Dnr: 216/2023)	9
44 §	Brand- och räddningsväsendets taxor (Dnr: 218/2023)	10
45 §	Barnomsorgstaxa 2024 (Dnr: 220/2023)	11
46 §	Fritidshemstaxa 2024 (Dnr: 221/2023)	12
47 §	Avgifter för tillstånd för försäljning av nikotinpreparat samt inspektion (Dnr: 222/2023)	13
48 §	Förfrågan om köp av hemundervisningstillsynstjänster (Dnr: 111/2023)	14
49 §	Vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvägen, på sträckan Lumparsund – Svinö i Lemland och Lumparlands kommuner (Dnr: 200/2023)	17
50 §	Sammanträdet avslutande	19

---

37 § Sammanträdets konstituerande

Sammanträdets öppnande

Sammanträdet öppnades kl. 19.00.

Laglighet och beslutförhet

Ledamöter (antal protokolljusteringar):

Williams Robert	
Joelsson Annsofi	(6)
Boman Linda	(5)
Lindholm Matti	(5)
Nordberg Ulrika	(5)
Sjölander Jessica	(6)
Staf Martin	(5)
Stenberg Brage	(5)
Wilhelms Brage	(4)

Ersättare

1. Sandsnäcka Markuz (4)

Vid namnuppropet konstaterades sju av kommunfullmäktiges ordinarie ledamöter vara närvarande. Martin Staf hade anmält förhinder och antecknades som frånvarande. Jessica Sjöländer antecknades som frånvarande. Martin Staf ersattes av Markuz Sandsnäcka. Sålunda var totalt åtta ledamöter närvarande vid namnuppropet.

Kommunfullmäktige konstaterade sammanträdet lagenligt sammankallat och med hänsyn till antalet närvarande ledamöter beslutfört.

Protokolljustering

Till protokolljusterare utsågs Linda Boman och Ulrika Nordberg.

Protokolljustering sker direkt efter sammanträdets avslutande.

Godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan godkändes enhälligt oförändrad.

---

38 § Anmälningssärenden

Kf § 38/15.11.2023

1. Information om äldreomsorgsförvaltningens taxor 2024.
2. Uppvaktning av Lumparlands ungdomsförening med anledning av 100-årsjubileum.
3. Skrivelse till den tillträdande landskapsregeringen i syfte att uppmärksamma den på det faktum att hälften av Ålands kommuner befinner sig i definitionsmässig kris.
4. Information från byggnadskommittén.
5. Utbildning för förtroendevalda.

Beslut

Antecknades för kännedom.

---

39 § Inkomstskattesats 2024 (Dnr: 212/2023)

Ks § 128/1.11.2023

Budgetförslaget för 2024 utgår från en inkomstskattesats på 19,50 % då kommunstyrelsens budgetdirektiv utgick från den skatteprocenten. Bedömningen är att andra ändringar än i skatteprocenten behöver göras i kommunens finansiering för att på längre sikt få en ekonomi i balans.

Prognosen med nuvarande inkomstskattesats på 19,50 % är att det under 2024 inflyter 1 480 000 euro i inkomstskatt.

Uppskattad påverkan av inkomstskattesatsförändring

1 %	75 000
0,50 %	37 500
0,10 %	7 500

Inkomstskattesatsen ska anges med en tiondels noggrannhet.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå för fullmäktige att inkomstskattesatsen för 2024 fastställs till 19,50 %.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Kf § 39/15.11.2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

---

40 § Fastighetsskattesatser för 2024 (Dnr: 213/2023)

Ks § 129/1.11.2023

Under 2023 har fastighetsskattesatserna varit följande:

Allmän	0,60 %
Stadigvarande boende	0,00 %
Övriga bostadsbyggnader	0,90 %
Allmännyttiga samfund	0,00 %
Obebyggd byggplats	1,00 %
Kraftverk	0,60 %

Enligt en regeringsproposition som varit på remiss ska i stället för en allmän fastighetsskattesats fastställas separata allmänna fastighetsskattesatser för mark och byggnader. Den nedre gränsen för den allmänna fastighetsskattesatsen för både mark och byggnader i kommunerna på Åland är 0,00 enligt den gällande lagen (fastighetsskattelag för landskapet Åland, 1993:15).

Påverkan av förändring av allmän fastighetsskatt för byggnader
0,10 %   3 000 euro

Påverkan av förändring av allmän fastighetsskatt för markområden
0,10 %   4 000 euro

Påverkan av förändring av fastighetsskatt för stadigvarande boende
0,10 %   8 000 euro

Påverkan av förändring av fastighetsskatt för övriga bostadsbyggnader
0,10 %   4 000 euro

Påverkan av förändring av fastighetsskatt för allmännyttiga samfund
0,10 %   120 euro

Påverkan av förändring av fastighetsskatt för obebyggd byggplats
0,10 %   20 euro

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå för fullmäktige att fastighetskatterna för 2024 fastställs till följande:

Allmän för byggnader	0,60 %
Allmän för markområden	0,60 %
Stadigvarande boende	0,00 %

Övriga bostadsbyggnader	0,90 %
Allmännyttiga samfund	0,00 %
Obebyggd byggplats	1,00 %
Kraftverk	0,60 %

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Kf § 40/15.11.2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

---

41 § Avgifter för annonsering i infobladet, kopiering och utlämnande av handlingar (Dnr: 214/2023)

Ks § 131/1.11.2023

Lumparlands kommun tar ut avgifter för annonsering i infobladet och för att ta fotokopior på kommunkansliet. Ingen justering föreslås då kommunens kostnader för kopiering inte beräknas stiga under nästa år. Förslag till avgifter för annonsering i Infobladet och kopiering och utlämnande av handlingar, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 131

Privatpersoner bosatta i Lumparland får avgiftsfritt införa en annons på 1/4 sida per infoblad.

Föreningar i Lumparland får avgiftsfritt införa en annons på 1/1 sida per infoblad.

Kommunalförbund i vilka Lumparlands kommun är medlem och kommuner med vilka Lumparlands kommun har samarbetsavtal får avgiftsfritt införa annonser i infobladet.

Allmännyttiga samfund i Lumparland kopierar svartvita kopior avgiftsfritt.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna avgifter för annonsering i infobladet, kopiering och utlämnande av handlingar enligt Bilaga A – Ks § 131 att gälla från och med 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Kf § 41/15.11.2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

---

42 § Vattenanslutningsavgift år 2024 Lumparland (Dnr: 215/2023)

Tn § 69/28.9.2023

Enligt budgetdirektiv skall alla taxor som inte är lagstadgade maxtaxor höjas med 2%.

Gällande taxa för år 2023

Grundavgift per fastighet, 2040 €

Därtill per lokal, 510 €

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden beslutar att föreslå en höjning med 2% på vattenanslutningstaxan år 2024.

Gällande taxa för år 2024

Grundavgift per fastighet, 2081 €

Därtill per lokal, 520 €

Beslut

Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Ks § 132/1.11.2023

Förslag till vattenanslutningsavgift, enligt bilaga:

- Bilaga A – Tn § 69

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna vattenanslutningsavgiften enligt Bilaga A – Tn § 69 att gälla från och med 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Kf § 42/15.11.2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

_____

Protokolljusterare

_____

---

43 § Avloppsanslutningsavgift år 2024 Lumparland (Dnr: 216/2023)

Tn § 71/28.9.2023

Enligt budgetdirektiv skall alla taxor som inte är lagstadgade maxtaxor höjas med 2%.

Gällande taxa för år 2023

Grundavgift per fastighet, 2255 €

Därtill per lokal, 485 €

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden beslutar att behålla taxan oförändrad 2024.

Beslut

Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Ks § 133/1.11.2023

Förslag till avloppsvattenanslutningsavgift, enligt bilaga:

- Bilaga A – Tn § 71

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna att avloppsvattenanslutningsavgiften behålls oförändrad 2024 enligt Bilaga A – Tn § 71.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Kf § 43/15.11.2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

---

44 § Brand- och räddningsväsendets taxor (Dnr: 218/2023)

Ks § 135/1.11.2023

Den gemensamma räddningsnämnden, nedan RÅL, har vid sitt sammanträde 25.9.2023 föreslagit justering av taxor för kommunerna. Genom förslaget kan RÅL:s samarbetskommuner ha enhetliga taxor för de tjänster som berörs av taxan. Förslag till taxor, enligt bilaga:

- Bilaga A – Rn § 44

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna förslaget till brand- och räddningsväsendets taxor enligt Bilaga A – Rn § 44 att gälla från och med 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Kf § 44/15.11.2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

---

45 § Barnomsorgstaxa 2024 (Dnr: 220/2023)

Ks § 137/1.11.2023

Ingen ändring föreslås i barnomsorgstaxan då kommunen redan har enligt lag fastställt maxtaxa. Förslaget till taxa, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 137

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna barnomsorgstaxan enligt Bilaga A – Ks § 137 att gälla från 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

_____

Kf § 45/15.11.2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

_____

---

46 § Fritidshemstaxa 2024 (Dnr: 221/2023)

Ks § 138/1.11.2023

Eftersom fritidshemstaxan senast fastställdes innan sommaren föreslås ingen ändring.

Förslag till fritidshemstaxa 2024, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 138

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna fritidshemstaxan enligt Bilaga A – Ks § 138 att gälla från 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Kf § 46/15.11.2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

---

47 § Avgifter för tillstånd för försäljning av nikotinpreparat samt inspektion (Dnr: 222/2023)

Ks § 139/1.11.2023

Försäljning av nikotinpreparat på andra ställen än apotek förutsätter ett detaljhandelstillstånd för nikotinpreparat. Tillståndet ansöks vid den kommun som försäljningsplatsen ligger i. Sedan 2022 är det avgiftsbelagt i kommunen att beviljas tillstånd för försäljningen samt för tillståndet förutsatt inspektion över försäljningsstället.

Förslag till avgifter, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 139

Avgifterna föreslås höjas med 2 procent.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna avgifter för tillstånd för försäljning av nikotinpreparat samt inspektion enligt Bilaga A – Ks § 139 att gälla från 1.1.2024.

Beslut

Kommunstyrelsen beslöt enhälligt föreslå fullmäktige att avgifter för tillstånd för försäljning av nikotinpreparat samt inspektion höjs med 3 procent.

Kf § 47/15.11.2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

---

48 § Förfrågan om köp av hemundervisningstillsynstjänster (Dnr: 111/2023)

Ks § 76/17.5.2023

Utbildningschefens beredning

Mariehamns stad har riktat en förfrågan till alla åländska kommuner gällande intresse för köp av hemundervisningstillsynstjänster från Mariehamns stad fr.o.m. 1.1.2024, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 76

Kostnaden för att pröva en hemundervisningselevs framsteg beräknas bli ca 1 150 euro/år om kostnaderna fördelas på 80 elever. För närvarande finns det ca 110 hemundervisningselever på Åland och Lumparlands skola ansvarar för prövningen av 3 elever. Det innebär med andra ord att ca 3 500 euro behöver budgeteras för detta ändamål i budgeten för 2024 om Lumparland önskar köpa tjänsten från Mariehamns stad fr.o.m. 1.1.2024. Mariehamns stad har den 18.4.2023 beviljats projektunderstöd till ett maxbelopp av 30 000 euro av Ålands LR för utvecklandet av en åländsk hemundervisningsenhet.

Distriktsmötet bestående av samtliga skolledare inom SÅUD har den 31.3.2023 förordat att kommunerna inom SÅUD ska köpa in hemundervisningstillsynen från Mariehamns stad fr.o.m. 1.1.2024. En samordning av hemundervisningstillsynen har varit önskvärd under en längre tid för att kunna garantera att prövningen sker på ett likvärdigt sätt. Eftersom antalet hemundervisade elever ökat kraftigt under de senaste åren börjar det vara ohållbart att ha lärare i den egna kommunen att sköta hemundervisningstillsynen vid sidan av deras ordinarie tjänst.

Utbildningschefen förordar

Kommunstyrelsen i Lumparland meddelar Mariehamns stad att Lumparland önskar köpa hemundervisningstillsynstjänster från Mariehamns stad fr.o.m. 1.1.2024.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar meddela Mariehamns stad att Lumparlands kommun har intresse av att köpa hemundervisningstillsynstjänster från och med 1.1.2024. Slutligt godkännande av avtal beslutas dock av kommunfullmäktige.

Jäv

Mikael Rosbäck anmälde jäv, vilket godkändes, och deltog inte i ärendets behandling.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Ks § 143/1.11.2023

Mariehamns stad har inkommit med ett förslag till avtal om hemundervisningstjänster, enligt bilaga:

- Bilaga B – Ks § 143

Enligt avtalet kommer Mariehamn att fungera som värdkommun för hemundervisningen och ha ansvaret för administrationen och tillsynen av alla åländska hemundervisningselever. För närvarande finns det cirka 110 barn som får hemundervisning på Åland.

Fördelen med en gemensam åländsk organisation för hemundervisning är att tillsynen blir enhetlig och rättssäker för alla inblandade parter. Dessutom möjliggör det etablerandet av en stabil och långsiktig verksamhet. Kommunerna kommer fortfarande att vara ansvariga för registreringen av sina egna hemundervisare inför varje läsår. Därefter övertar Mariehamn ansvaret för administration och tillsyn. Om hemundervisningen avbryts är det kommunens ansvar att ordna en skolplats för det aktuella barnet.

De uppskattade kostnaderna beror på antalet barn som får hemundervisning och förväntas ligga på ungefär 1 150 euro per barn och år. Hemundervisningsenheten kommer att bestå av en heltidslärare som ansvarar för tillsynen av hemundervisade barn, tillsammans med en lärare som enbart närvarar under själva tillsynstillfällena.

Hemundervisningsläraren kommer att samarbeta med landskapsregeringens utbildningsavdelning när det gäller frågor om hemundervisning. Dessutom kommer denne att samarbeta med Ålands hemundervisningsförening och delta i föräldramöten med hemundervisare runt om i kommunerna.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna avtalet om hemundervisningstjänster med Mariehamns stad att gälla från och med 1.1.2024. Kommundirektören befullmäktigas att underteckna avtalet.

Jäv

Mikael Rosbäck anmälde jäv, vilket godkändes, och deltog inte i ärendets behandling.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Kf § 48/15.11.2023

Diskussion

Markuz Sandsnäcka föreslog att godkännandet av avtalet avvaktas med ett år. Förslaget vann inget understöd varför det förföll.

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes med tillägget att hemundervisningstillsynstjänsten som helhet ska utvärderas efter ett år.

Reservation

Markuz Sandsnäcka reserverade sig mot beslutet. Reservation, enligt bilaga:

- Bilaga C – Kf § 48

---

49 § Vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvägen, på sträckan Lumparsund – Svinö i Lemland och Lumparlands kommuner (Dnr: 200/2023)

Ks § 145/1.11.2023

Ålands landskapsregering beslöt 5.10.2023 ställa ut vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvägen, på sträckan Lumparsund – Svinö i Lemland och Lumparlands kommuner, ställs ut inför fastställande enligt med 25 § 2 mom. Landskapslag (1957:23) om allmänna vägar. Utställd vägplan, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 145

Anläggande av gång- och cykelväg invid landsväg nr 3 är ett pågående projekt med att binda ihop gång- och cykelvägarna längs hela vägsträckningen mellan Mariehamn och Långnäs hamn.

Enligt 24 § i landskapslagen om allmänna vägar bör vederbörande kommuns fullmäktige beredas tillfälle att avgiva utlåtande.

I korthet medger vägplanen byggnation av en gång- och cykelväg från Lumparsund till Svinökorsningen, vilket skulle medföra en sammanhängande gång- och cykelväg från Lumparsund till Långnäs hamn.

Korsningsområdet vid avtaget till landsväg nr 370 Svinövägen byggs om och den nybyggda gång- och cykelvägen på den södra sidan ansluts till den befintliga gång- och cykelvägen på den norra sidan av vägen. För att få en säker passage för den lätta trafiken över landsväg nr 3 Långnäsvägen samt landsväg nr 370 Svinövägen så anläggs två övergångsställen försedda med mittrefuger. Hastighetsbegränsningen inom korsningsområdet sänks till 50 km/h och vägen smalnas av med refuger i anslutning till övergångsstället, på båda sidor.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att som utlåtande över utställd vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvägen, på sträckan Lumparsund – Svinö i Lemland och Lumparlands kommuner meddela landskapsregeringen att Lumparlands kommun inte har något att anföra över förslaget.

Beslut

Kommunstyrelsen beslöt föreslå fullmäktige att som utlåtande över utställd vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvägen, på sträckan Lumparsund – Svinö i Lemland och Lumparlands kommuner meddela landskapsregeringen följande:

-
1. Ur trafiksäkerhetssynpunkt kan förslaget inte omfattas utan övergången över Långnäsvägen ska vara mellan punkt 2250-2400. Detta för att säkerställa god sikt för alla trafikanter i korsningsområdet vid avtaget till landsväg nr 370 Svinövägen.
  2. Om dragningen enligt förslaget genomförs kommer plogning av cykelvägen göras i princip omöjlig.
  3. Varför används Svenska vägverkets direktiv och inte finska motsvarigheten?

_____

Kf § 49/15.11.2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

_____

---

50 § Sammanträdet avslutande

Sammanträdet avslutades kl. 20.24.

BESVÄRSANVISNING

Förbud att söka ändring

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § i kommunallagen (1997:73) eller 6 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (FFS 808/2019) rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär eller förvaltningsbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer i protokollet: **37, 38, 49, 50.**

KOMMUNALBESVÄR

BESVÄRSANVISNING

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär.

Paragrafer i protokollet: **39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48.**

Besvärsrätt

Ändring i beslut kan sökas av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) och kommunmedlemmar. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem.

Besvärstid

Besvärstid är 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. Vid elektronisk delgivning anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet sändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att ett meddelande om att beslutet finns tillgängligt på kommunens webbplats publicerades på kommunens elektroniska anslagstavla.

Besvärsgrunder

Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på följande grunder:

1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,
2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
3. beslutet annars strider mot lag.

Besvärsskrift

I besvärsskriften ska uppges:

- ändringssökandens namn, kontaktuppgifter och postadress,
- det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet)
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena)
- grunderna för yrkandena,
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Till besvären ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besvärсанvisning,
  2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,
-

-
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Besvärsmyndighet

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
AX-22 101 Mariehamn
E-post: aland.fd@om.fi

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvären ska lämnas in till besvärsmyndigheten senast under besvärstidens sista dag innan besvärsmyndigheten stänger.

Avgift

Enligt lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015) är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.

FÖRVALTNINGSBESVÄR

BESVÄRSANVISNING

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär.

Paragrafer i protokollet:

Besvärsrätt

Besvär får anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av den som har besvärsrätt enligt särskilda bestämmelser i lag. En myndighet får även anföra besvär över beslutet om överklagandet är behövligt med anledning av det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka.

Besvärstid

Besvärstid 30 dagar från delfäendet av beslutet. En part anses fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. Vid elektronisk delgivning anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet sändes, om inte något annat påvisas. Beslutet anses dock ha kommit till en myndighets kännedom på ankomstdagen.

Besvärsskrift

I besvärsskriften ska uppges:

- ändringssökandens namn, kontaktuppgifter och postadress,
- det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet)
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena)
- grunderna för yrkandena,
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Till besvären ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besvärсанvisning,
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Besvärsmyndighet

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
AX-22 101 Mariehamn
E-post: aland.fd@om.fi

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvärshandlingarna ska inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna ska lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015) är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringsökanden har framgång i ärendet.

Avgifter för annonsering i infobladet och kopiering

Dnr: 214/2023

Antagna av kommunfullmäktige genom § xx/xx.11.2023 att gälla från och med 1.1.2024.

Samtliga avgifter är inklusive moms 24 %.

Infobladet

<i>Annonsering</i>	<i>Euro</i>
1/1 sida	28,00
1/2 sida	17,00
1/4 sida	12,00
<i>Prenumeration</i>	<i>Euro</i>
Infobladet/år	28,00

Privatpersoner bosatta i Lumparland får avgiftsfritt införa en annons på 1/4 sida per infoblad.

Föreningar i Lumparland får avgiftsfritt införa en annons på 1/1 sida per infoblad.

Kommunalförbund i vilka Lumparlands kommun är medlem och kommuner med vilka Lumparlands kommun har samarbetsavtal får avgiftsfritt införa annonser i infobladet.

Kommunen förbehåller sig rätten att besluta om en annons eller skrivelse publiceras.

Kopior och utskrifter

De 10 första svartvita kopiorna är avgiftsfria. Färgkopior kostar från första kopian.

Ensidiga kopior

<i>Svartvita</i>	<i>Euro</i>	<i>Färg</i>	<i>Euro</i>
A4	0,70	A4	0,80
A3	0,80	A3	0,90

Dubbelsidiga kopior

<i>Svartvita</i>	<i>Euro</i>	<i>Färg</i>	<i>Euro</i>
A4	0,90	A4	1,00
A3	1,15	A3	1,25

Allmännyttiga samfund i Lumparland kopierar svartvita kopior avgiftsfritt.

Utlämnande av uppgift som kräver särskilda åtgärder

Vid begäran om uppgifter som kräver omfattande informationssökning tas en avgift ut som motsvarar kostnaderna för att ta fram uppgifterna, om det inte är fråga om skyldigheten att ge råd, höra eller informera.

För utlämnande av en uppgift ur en handling, kopia eller någon annan utskrift som kräver särskilda åtgärder tas en fast grundavgift ut som varierar beroende på hur krävande informationssökningen är:

Normal informationssökning (arbetstid under 2 tim)	40,00 euro
Krävande informationssökning (arbetstid 2–5 tim)	100,00 euro
Mycket krävande informationssökning (arbetstid över 5 tim.)	160,00 euro

Kräver informationssökningen mer än en dag är avgiften 160 euro/dag.

Utöver grundavgiften tas kopieringsavgift för varje sida enligt priset för kopior och utskrifter.

En fast avgift som graderats på ovan nämnda sätt tillämpas också när särskilda åtgärder krävs vid informationssökningen för utlämnandet av en uppgift ur en handling muntligen, när handlingen ges för läsning eller när uppgiften sänds per e-post.

Avgiftsfria handlingar

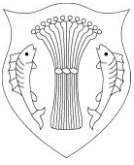
Avgift tas inte då beslut genom protokollsutdrag delges part. Avgift betalas inte heller för handling enligt vilket det enligt lag eller förordning inte ska betalas.

Information ur handlingar avgiftsfri när:

- uppgifterna ges muntligt
- handlingen läses eller kopieras hos myndigheten
- en handling som lagrats elektronisk sänds per e-post
- när utlämnandet av handlingen ingår i myndighetens skyldighet att ge råd, höra eller informera.

Avgift betalas inte heller:

- av den egna kommunens eller kommunalförbunds myndigheter och inrättningar
  - för arbetsintyg, löneintyg, matrikelutdrag eller en handling som behövs för ansökan om pensions- eller annan förmån och som grundar sig på ett pågående eller avslutat tjänste- eller arbetsförhållande till kommunen
  - av den egna kommunens eller den egna samkommunens förtroendevalda för handlingar som han eller hon finner behövliga för sitt uppdrag
-

Lumparlands kommun

- för en handling som enligt lag ska utges till en statlig myndighet
  - för kopiering av handling som lämnas in till kommunal myndighet.
-

AVLOPPSVATTENANSLUTNINGSAVGIFT 2023 Lumparland

Godkänd av kommunfullmäktige den
Denna avgift tillämpas fr.o.m. 1.1.2023.

- Avloppsanslutning beviljas inom avloppsverkets verksamhetsområde
- Kommunen anvisar anslutningspunkt max 100 meter från byggnaden i fråga
- Anslutning utanför avloppsverkets verksamhetsområde kan beviljas, dock kan anvisad anslutningspunkt vara längre bort än 100 meter från byggnaden
- Finns det behov av pumpstation för enskild fastighet så sköts och bekostas den av fastighetsägaren.

Detta gäller alla fastigheter som ansluts från 1.1.2021 även om ansökan har inkommit innan detta datum.

Anslutningsavgifter:

• Grundavgift per fastighet	2255 €
○ Därtill per lokal	485 €

Med lokal avses bostadshus, fritidshus, verksamhetslokal, lägenhet eller uthyrningsstuga.

Tekniska nämnden har rätt att efter prövning fastställa särskild anslutningsavgift i speciella fall.

Fastighetsgräns definieras såsom en av lantmäteriverket fastställd gräns mellan två områden. Tomtgräns definieras såsom en vid tomtindelning fastställd gräns. Vid händelse av arrendetomt definieras tomtgräns såsom en av två parter överenskommen avgränsning av ett

Om lägenheten delas och säljs med avloppsanslutning bekostar säljaren anslutningsavgiften till den nya fastigheten.

Anslutningsavgiften för anslutningar gjorda fr.o.m. 1 april 2004, kan överföras och återbäras. Vid överlåtelse av fastighet överförs de förmåner anslutningsavgiften gett på den nya ägaren. Anslutningsavgiften återbäras när fastigheten för gott upphör att använda vatten- och avloppsvattenverkets tjänster, då byggnaden inte längre är i bruk och anslutningsavtalet sägs upp.

Anslutningsavgiften återbäras till ursprungligt belopp utan indexförhöjning eller ränta. Abonnenten faktureras separat för eventuella momspliktiga tjänster som föranleds av att anslutningen sägs upp.

- - - - -

TAXOR, BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET

	2024	2023
	exkl moms	exkl moms
Arbete, serviceverksamhet	32,20 €/h	30,95 €/h
Släckningsbil fast bilpump	39,10 €/h	36,25 €/h
Tankbil el vattentransport, spec.fordon	39,10 €/h	36,25 €/h
Sänkpump	7,65 €/h	7,10 €/h
Sänkpump, dygn	30,20 €/dygn	28,00 €/dygn
Lös pump, liten	15,10 €/h	14,00 €/h
Lös pump, mellan	22,00 €/h	20,40 €/h
Pump på släp (Jomala)	58,60 €/h	54,30 €/h
Pump på släp (Finström)	112,80 €/h	104,50 €/h
Generator < 20 kVA	7,65 €/h	7,10 €/h
Generator < 20 kVA, dygn	58,60 €/dygn	54,30 €/dygn
Generator ≥ 20 kVA, dygn	112,80 €/dygn	104,50 €/dygn
(drift och transportkostnad tillkommer)		
Slang, per styck	4,85 €/dygn	4,50 €/dygn
Automatlarm		
Larm orsakat av okynne	806,00 €	775,00 €
Larm orsakat av ovarsamhet	359,40 €	345,60 €

Barnomsorgstaxa i Lumparland

Dnr: 220/2023

Familjestorlek	Nedre inkomstgräns euro/mån	Avgiftsprocent (räknas på överstigande del)	Inkomst som ger maxavgift, 240 euro
2 personer	1 248,-	11,5	3 334,96
3 personer	1 456,-	9,4	4 009,20
4 personer	1 664,-	7,9	4 701,98
5 personer	1 872,-	7,9	4 909,98
6 personer	2 080,-	7,9	5 117,98

Familjebegreppet = Den eller de vårdnadshavare som lever samman med barnet. I familjen inräknas även den som vårdnadshavaren stadigvarande i äktenskap eller under äktenskapsliknande former har gemensamt hushåll med och som inte är barnets vårdnadshavare i det fall barnet sammanlever med endast en vårdnadshavare. Dessutom räknas de barn för vilka dessa är underhållsskyldiga om de bor i samma hushåll.

Avgift för daghem och familjedagvård

Maxavgift: 240 euro, för heltid, i medeltal 10 timmar/verksamhetsdag
192 euro, deltid, i medeltal 7 timmar/verksamhetsdag
144 euro, halvtid, i medeltal 5 timmar/verksamhetsdag

Syskonrabatt: 25 euro per barn för heltidsplats
20 euro per barn för deltidspäls
15 euro per barn för halvtidsplats
10 euro per barn för fritidshem.

Förundervisningen (4 h/verksamhetsdag) är avgiftsfri läsåret innan barnet börjar grundskolan. Avgift för resterande barnomsorg enligt fastställd taxa. Avgiftsfriheten gäller alla dagar från grundskolans hösttermins start till grundskolans vårterminsslut.

För barn med skoluppskov debiteras ingen avgift.

En månadsavgift som är mindre än 10€ debiteras inte.

För barnomsorg som ges i habiliterande syfte enligt landskapslagen (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda och för specialfritidshem debiteras ingen avgift.

Avgift erläggs för 11 månader/år om man under en sammanhängande period om minst 4 veckor inte nyttjar barnomsorg. Ytterligare en avgiftsfri månad kan erhållas om man under tidsperioden vecka 24 t.o.m. vecka 34, under en sammanhängande tidsperiod om 8 veckor, inte nyttjar barnomsorg.

Barnomsorgsavgifterna baserar sig på bestämmelserna i landskapslagen om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2020:32) samt på kommunfullmäktiges beslut.

Fritidshemstaxa

Dnr: 221/2023

Antagen av kommunfullmäktige genom § xx/xx.11.2023.

Avgiften för en fritidshemsplats bestäms enligt familjens storlek och inkomst. Familjen ska årligen lämna in intyg över sina inkomster.

Beskattningsintyg över den senast fastställda beskattningen ska lämnas av alla familjer. Då uppgifter om semesterpenningens storlek saknas på löneintyget beaktas en semesterpenning motsvarande 6 procent av lönen.

Om man inte lämnar in intyg eller om intygen är ofullständigt ifyllda debiteras högsta fritidshemsavgift.

Familjestorlek	Nedre inkomstgräns euro/mån	Avgiftsprocent (räknas på överstigande del)	Inkomst som ger maxavgift
2 personer	1 248,-	11,5	3 334,96
3 personer	1 456,-	9,4	4 009,20
4 personer	1 664,-	7,9	4 701,98
5 personer	1 872,-	7,9	4 909,98
6 personer	2 080,-	7,9	5 117,98

Familjebegreppet = Den eller de vårdnadshavare som lever samman med barnet. I familjen inräknas även den som vårdnadshavaren stadigvarande i äktenskap eller under äktenskapsliknande former har gemensamt hushåll med och som inte är barnets vårdnadshavare i det fall barnet sammanlever med endast en vårdnadshavare. Dessutom räknas de barn för vilka dessa är underhållsskyldiga om de bor i samma hushåll.

Avgift för fritidshem

Maxavgift: 170 euro per barn och månad.

Avgiften är för det yngsta barnet i familjen.

Syskonrabatt: 25 euro per barn för heltidsplats inom barnomsorgen
20 euro per barn för deltidsplats inom barnomsorgen
15 euro per barn för halvtidsplats inom barnomsorgen
10 euro per barn för fritidshemsplats.

För familjer med inkomster under avgiftstaxans nedre inkomstgräns fastställs avgiften till 0 euro.

Fritidshemsavgiften baserar sig på bestämmelserna i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola samt på kommunfullmäktiges beslut.

Avgift under skollov

Under skolloven erbjuds fritidshemsverksamhet under de tider som daghemmet är öppet och har verksamhet. Om daghemmet inte har barn i barnomsorg under ett lov ordnas inte fritidshemsverksamhet.

Behov av fritidshemsverksamhet under skollov ska meddelas till enheten.

Vårdnadshavare ska skriftligen meddela behov av fritidshemsplats under sommaren senast 30 april till bildningsförvaltningen.

Har du bokat fritidshem men väljer att inte nyttja platsen faktureras enligt fastställd taxa.

Avgifter för tillstånd för försäljning av nikotinpreparat samt inspektion

Dnr: 222/2023

Antagna av kommunfullmäktige genom § xx/xx.11.2023 att gälla från och med 1.1.2024.

Försäljning av nikotinpreparat på andra ställen än apotek förutsätter ett detaljhandelstillstånd för nikotinpreparat. Tillståndet ansöks vid den kommun som försäljningsplatsen ligger i.

Detaljhandelstillstånd för nikotinpreparat avsedda för att dra ner på och sluta röka kan beviljas affärer, servicestationer, kiosker och näringsställen. Att sälja nikotinpreparat i automater är förbjudet.

Av ansökan ska framgå:

1. sökandens namn eller sammanslutningens firma och kontaktuppgifter, företags- och organisationsnummer samt adresserna till de försäljningsställen där nikotinpreparat säljs
2. hur nikotinpreparaten förvaras samt arrangemangen för övervakning av försäljningen
3. den försäljningsansvariges namn och kontaktuppgifter
4. antalet säljställen och hur de är placerade på försäljningsstället.

Lumparlands kommun underrättar Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea när tillstånd har beviljats..

Avgifter

1 § Tillstånd för försäljning av nikotinpreparat
103 euro.

2 § Inspektion
67 euro per påbörjad timme.

AVTAL OM HEMUNDERVISNING SOM KÖPTJÄNST

- 1 § Detta avtal har uppgjorts mellan Mariehamns stad (nedan "Staden") och undertecknad samarbetskommun (nedan "Kommunen").
- 2 § Avtalet avser Kommunens köp av tillsynstjänster enligt LL om barnomsorg och grundskola (2020:32, del III Grundskolan, kap 6, 29 §) för hemundervisningsbarn i stadens regi. Tillsynen sker i Mariehamn. Tillsynen kan på Kommunens begäran ske i berörd kommun. Detta förfarande faktureras skilt utöver den normala terminsavgiften.
- 3 § Staden är huvudman för tjänsten samt upprätthåller och ansvarar för förvaltning och ekonomi. Vid tillsyn och för köptjänsten i övrigt tillämpas vid var tid gällande förvaltningsstadga för Mariehamns stad.
- 4 § Barnets hemkommun, enligt lag (FFS 1994/201) om hemkommun, tar emot vårdnadshavarnas anmälan till hemundervisning.
- 5 § Kommunen ansvarar för att vårdnadshavarna tillsänds en bekräftelse om att Kommunen mottagit anmälan om hemundervisning samt meddelar Stadens tillsynsenhet detta per e-post under adress: hemundervisning@mariehamn.ax
- 6 § Elevhälsotjänster erbjuds via hemkommunen.
- 7 § Staden förbinder sig att efter varje avslutad termin delge Kommunen en skriftlig generell lägesrapport över Kommunens samtliga hemundervisade barn.
- 8 § Om hemundervisningen avbryts faller det inom Kommunens ansvar att ordna med skolplatser för de barn vars hemundervisning har avbrutits.
- 9 § Kostnaderna är beroende på antalet hemundervisningsbarn som berörs. Faktureringen sker terminsvis på basis av antalet anmälda barn i september respektive februari månad. Stadens avgift för tillsyn regleras terminsvis under läsåret. I januari regleras avgiften för föregående års hösttermin och i juni regleras avgiften för vårterminen. Kostnaderna justeras årligen enligt konsumentprisindex för Åland. Kommunen faktureras en hel terminsavgift för hemundervisat barn som påbörjat en termin men som under pågående termin flyttar från Åland eller flyttar till en annan åländsk kommun. För den händelse att kommunen åsidosätter sina förpliktelser att betala enligt detta och inte vidtar rättelse inom trettio dagar från det att påpekande lämnats äger staden rätt att häva avtalet med omedelbar verkan.
- 10 § Terminsavgiften för ett hemundervisningsbarn innehåller:
- personalkostnader för tillsynslärarna
  - hyreskostnader för hemundervisningsenhetens lokal i Mariehamn
  - arbets- och kontorsmaterial
  - administrationskostnader 10% (av administratörslönen)
  - stadsledningens stödtjänster, 3% faktureringspåslag
  - kostnader för Wilma och lärplattform

Följande faktureras skilt:

- särskild examen
- arbete som härrör avbrytande av hemundervisning
- kilometerersättningar, transportkostnader, dagtraktamenten, övernattningar i de fall där tillsynen inte kan ske i Mariehamn
- hyra för övriga utrymmen (i de fall där tillsynen inte kan ske i Mariehamn står hemkommunen för hyran av extra lokal)

11 § Detta avtal gäller från och med den 1.1.2024

12 § Detta avtal kan från vardera avtalsparten skriftligen sägas upp, likväl så att det kan uppsägas att upphöra endast vid utgången av ett läsår. Uppsägningstiden är ett (1) år.

13 § Avgörande av meningsskiljaktigheter:

Twister föranledda av detta avtal löses i första hand genom förhandling mellan kommunerna. Om kommunerna inte når samförstånd, ska ärendet avgöras som ett förvaltningstvistemål hos Ålands förvaltningsdomstol.

Mariehamn ____ . ____ .2023

_____
Henrik Boström
Bildningsnämndens ordförande, Mariehamn

_____
Mikael Rosbäck
Bildningschef Mariehamn

_____
Mathias Eriksson
Utbildningschef SAUD

_____
Cecilia Johansson
Utbildningschef NAUD

_____
Kerstin Lindholm
Utbildningschef Föglö, Sottunga och Kökar

_____
Julia Grünewald
Utbildningschef Brändö

_____
Camilla Olin
Utbildningschef Kumlinge

_____
Peter Holm
Utbildningschef Saltvik

Reservation mot Lumparlands kommunfullmäktiges beslut ang. köp av hemundervisningstillsynstjänster 48 §

Jag anser att Lumparland inte ska köpa denna tjänst då gruppen tillsats för snabbt och den ej är genomtänkt. Tillsynen av hemundervisade barn är individuell och med denna ogenomtänkta grupp kan man omöjligt tillgodose barnens egna utveckling och se alla barns olika behov.

Lumparland har så pass få barn och dessutom en kompetent tillsynsperson som klarar denna uppgift på egen hand. Då Lumparland har minus i budgeten ifrågasätter jag starkt att man belastar ekonomin ytterligare med denna tillsynes dyra tjänst.

Mariehamns nya tillsynsenhet är helt obeprövad och det finns inget som säger att inköp av tjänster därifrån skulle höja kvaliteten på tillsynen i Lumparland. Tillsynen i Lumparland har fungerat felfritt de senaste åren och barnen tycker om och vill behålla Mattias då de redan byggt en fin relation.

För att förtydliga inkl. detta även att tillsynen för 7-9 stannar kvar hos KHS.

Anser det också väldigt fel att den enda hemundervisningsfamiljen i kommunen inte har tillfrågats.

Man bör avvakta minst ett år tills det utvärderats och då ta ett nytt beslut i samråd med de som det berör.

Markuz Sandsnäcka

15 november 2023

Vägplan med miljöberättelse

**VÄGPLAN FÖR BYGGANDE AV SEPARAT GÅNG- OCH CYKELVÄG
PARALLELLT MED LANDSVÄG NR 3
LEMLANDSVÄGEN/LÅNGNÄSVÄGEN, PÅ STRÄCKAN
LUMPARSUND - SVINÖ, SEKTION 0 TILL SEKTION 2661, I
LEMLAND OCH LUMPARLANDS KOMMUNER**

Dnr: ÅLR 2017/4286

Datum: 28.9.2023

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

1 Allmän orientering om projektet

Byggnad av gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, på sträckan Lumparsund – Svinö, sektion 0 till sektion 2661, i Lemland och Lumparlands kommuner.

Avsikten med denna nybyggnation är att förbättra säkerheten för både gång- och cykeltrafik samt fordonstrafik, genom att bygga en separat gång- och cykelväg längs landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvegen, så att den allmänna trafiken separeras från gång- och cykeltrafiken.

Samtliga busshållplatser byggs om och tillgänglighetsanpassas.

Anläggande av gång- och cykelväg invid landsväg nr 3 är ett pågående projekt med att binda ihop gång- och cykelvägarna längs hela vägsträckningen mellan Mariehamn stad och Långnäs hamn i Lumparlands kommun.

Vägplanens längd är 2661 meter.

1.1 Planeringsförutsättningar

Svenska vägverkets publikation VGU 2020:029 har använts som planeringsdirektiv.

1.2 Kultur-och fornminnesmiljö

En arkeologisk inventering utfördes den 12 september 2017 av kulturbyrån. Inom eller i den absoluta närheten av vägkorridoren finns två fredade fartygsvrak, M1 Le 405.3 och M1 Lu 406.4. M1 Le 405.3 kommer inte att påverkas av nybyggnationen. För att undvika att störa M1 Lu 406.4 byggs gång- och cykelvägen med T-element

1.3 Naturmiljö

Naturmiljön i området består till största del av skogsmark samt korta sträckor av havsstrandängar och åkermark.

En vegetations- och biotopinventering utfördes 2017. Inom berört område för vägutrymme kommer ett avsnitt av naturtyperna strand, starkt hotad (EN) sura hållmarkstorrängar, akut hotad (CR) Torrängar och akut hotad (CR) Friska ängar samt naturtypen Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ (9070) att beröras av nybyggnationen.

2 Trafiksäkerheten

Målet med byggandet av separat gång- och cykelväg är att höja trafiksäkerheten för de boende i närområdet och för samtliga trafikslag på landsväg nr 3. Genom denna åtgärd förväntas trafiksäkerheten öka väsentligt.

3 Vägteknisk beskrivning

Landsvägen förses med en separat gång- och cykelväg för att höja säkerheten främst för den lätta trafiken på sträckan, men också för motorfordonstrafiken. Avståndet mellan gång- och cykelvägens kant och nuvarande landsvägskant varierar generellt mellan 3,0 och 4,0 meter. Gång- och cykelvägen byggs 3,0 meter bred varav 2,75 meter beläggs med ABT 11.

Mellan sektionerna 885 och 1040 kommer gång- och cykeltrafiken att samsas med trafik till tomter på ett bredare avsnitt där nuvarande väg breddas och får en belagd yta om 5,0 meter.

Bron och rastplatsen förses med ett blåmålat fält för gång- och cykelutrymme.

Förslaget till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3 har planerats för att bibehålla befintliga hastighetsbegränsningar, förutom i korsningsområdet vid avtaget till landsväg nr 370 Svinövägen. Detta korsningsområde byggs om och den nybyggda gång- och cykelvägen på den södra sidan ansluts till den befintliga gång- och cykelvägen på den norra sidan av vägen. För att få en säker passage för den lätta trafiken över landsväg nr 3 Långnäs vägen samt landsväg nr 370 Svinövägen så anläggs två övergångsställen försedda med mittrefuger. Hastighetsbegränsningen inom korsningsområdet sänks till 50 km/h och vägen smalnas av med refuger i anslutning till övergångsstället, på båda sidor.

För att minimera markintrång och inte rubba vraket M1 Lu 406.4 anläggs T-element med räcke, mellan sektionerna 512 och 528. Gång- och cykelvägen har även placerats dikt an den befintliga vägen med ett förhöjt vägräcke mellan.

På grund utav höga slänter i en ytterkurva uppförs stängsel från sektion 635 till 708 samt 780 till 852. Stängsel uppförs även från sektion 1550 till 1595.

3.1 Massor

Fyllnadsmassor för nybyggnaden av gång- och cykelvägen tas från skärningar i väglinjen och från sidotag. Projektet har ett massaunderskott.

3.2 Geoteknik

I detta skede har markundersökningar gjorts för att kontrollera markåtgång och massabalanser. Det finns svåra grundläggningsförhållanden på ett avsnitt av sträckan mellan sektion ca 1415 och 1460, där undergrunden är svag.

3.3 Trummor

Befintliga vägtrummor byts ut eller förlängs vid behov.

4 Miljöpåverkan under byggnadstid

Den ombyggda vägsträckan orsakar ingen kännbar belastning på miljön. Trafiken beräknas inte öka p.g.a. nybyggnaden, utan eventuell ökning i trafikmängden beror på andra faktorer. Under byggnadsskedet kommer miljöpåverkan främst att bestå av ökade utsläpp av avgaser från entreprenadmaskiner och transportfordon. Övrig trafik kommer tidvis att löpa ryckigt p.g.a. vägbyggnadsarbetet. Påverkan på naturmiljön bedöms bli marginell då gång- och cykelvägen anpassas till omgivningen.

5 Rekreation

Vägsträckans nybyggnad kommer att öka rekreativsmöjligheterna för de närboende i och med att en separat gång- och cykelväg byggs längs sträckan. Även ur turistisk synpunkt kommer gång- och cykelvägen att ha en positiv inverkan. Den mark som tas i anspråk av nybyggnationen är förhållandevis liten och kommer att ha liten påverkan på friluftslivet.

6 Landskapsbild

Landskapsbilden påverkas i viss mån då vägområdet breddas för att inrymma den separata gång- och cykelvägen längs landsväg nr 3. Annars följer gång- och cykelvägen befintlig vägsträckning, vilket minskar påverkan på landskapsbilden.

7 Kollektivtrafik

För kollektivtrafiken bibehålls befintliga busshållplatser. Samtliga åtta busshållplatser byggs om och tillgänglighetsanpassas.

8 Gång- och cykelvägens underhåll

Lemlands och Lumparlands kommuner handhar det framtida underhållet av den separata gång- och cykelvägen. Ålands landskapsregering utför klippning och slyröjning av vägsänorna. Landskapet slår innerslänt mot landsvägen årligen (ett slag) och ytterslänt mot gång- och cykelvägen vart tredje år. Kommunerna slår innerslänt (ett slag) och ytterslänt (två slag) mot gång- och cykelvägen. Vägunderhållet övertas av kommunen direkt efter att slutsyn blivit verkställd och landskapsregeringen övertagit entreprenaden.

Reinvesteringar i gång- och cykelvägen bekostas av väghållaren.

9 Kostnads kalkyl

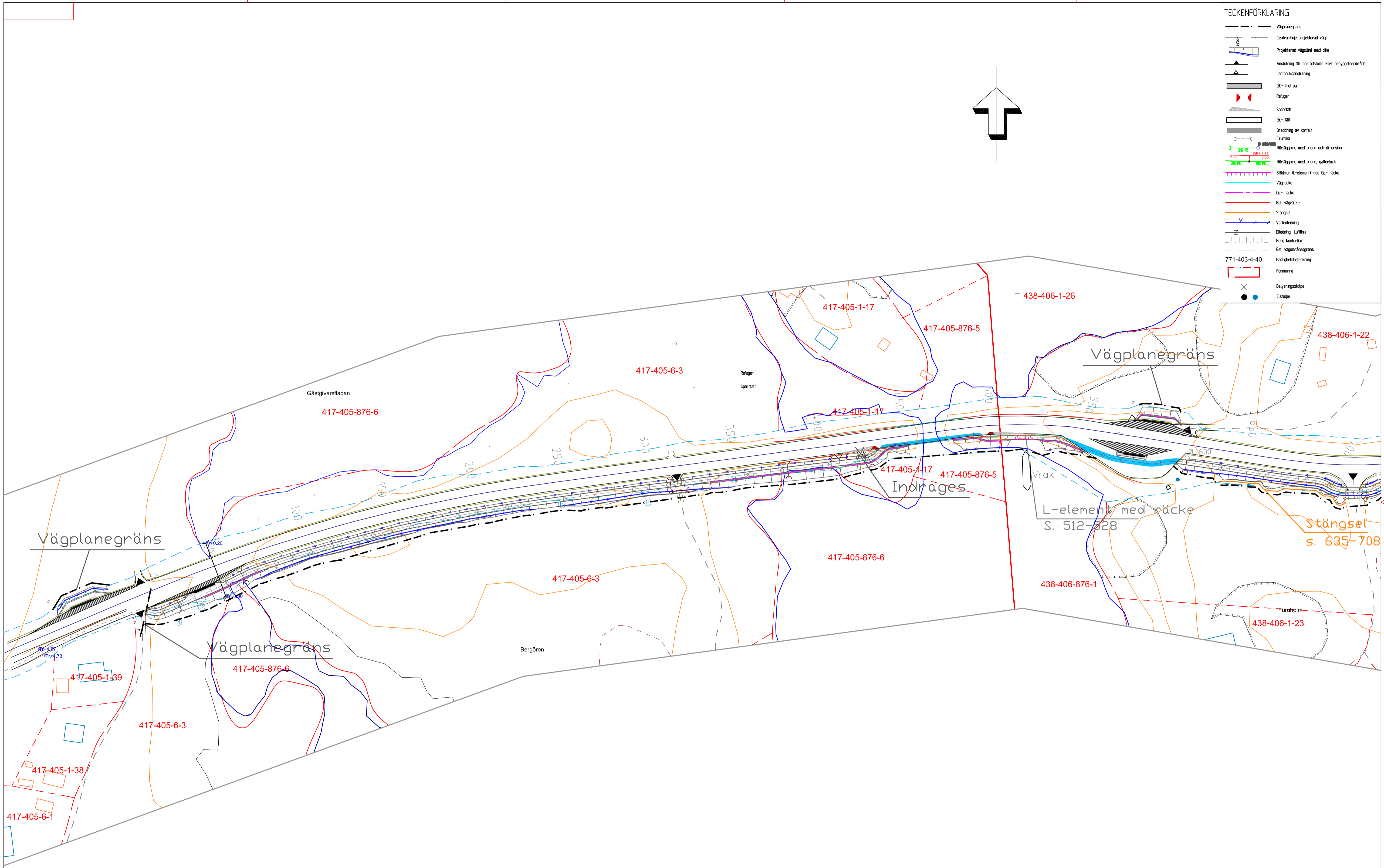
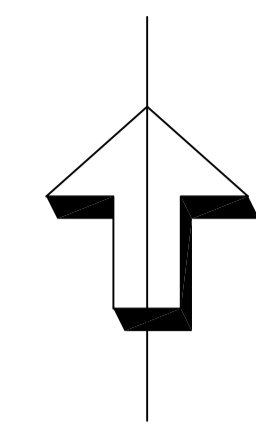
Nybyggnaden av gång- och cykelvägen beräknas kosta 900 000 euro.

Mariehamn den 28 september 2023

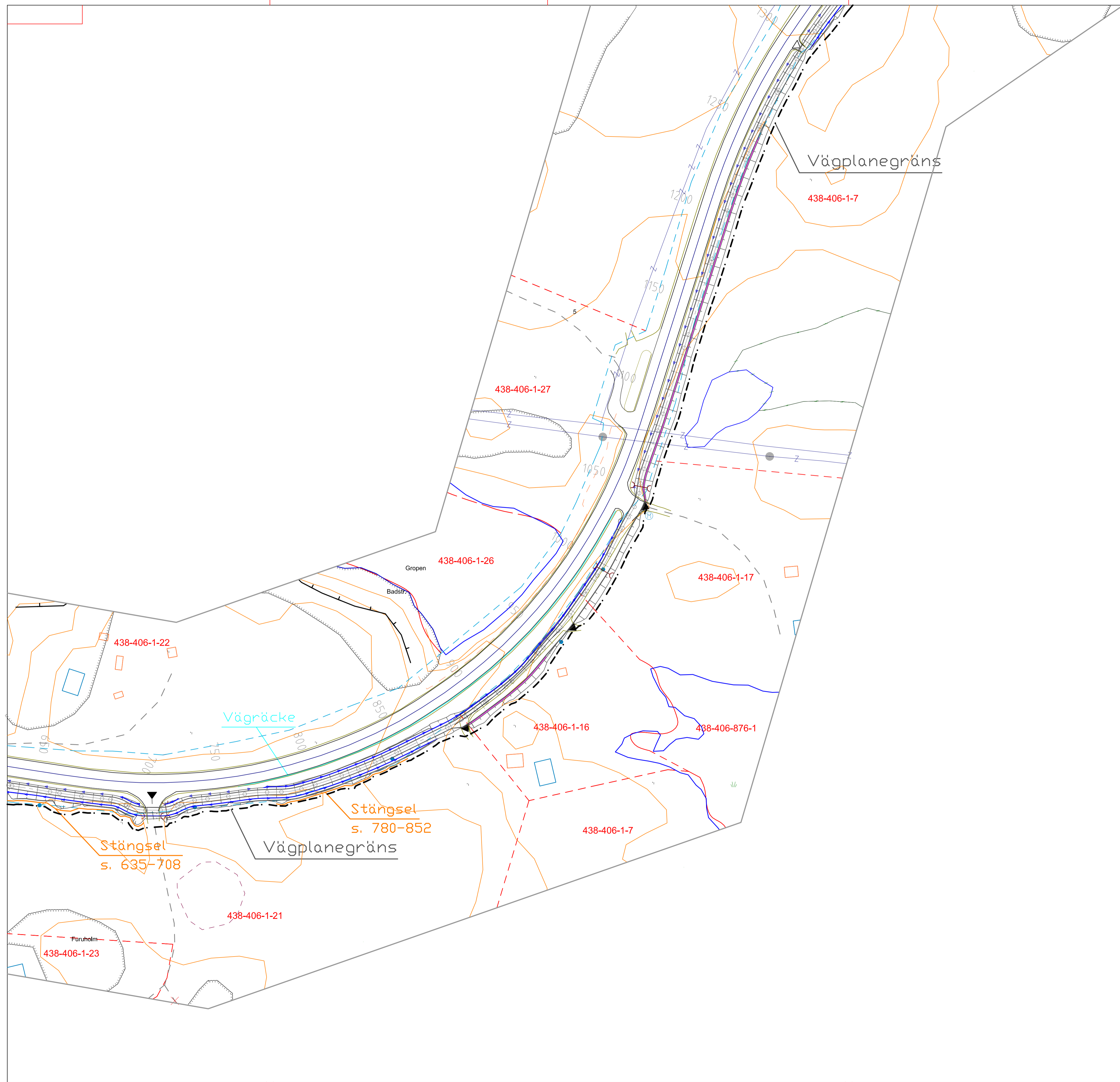
Åsa Mattsson
Vägingenjör

TECKENFÖRKLARING

	Vägplanegräns
	Centrering projekterad väg
	Projekterad vägstäl med dike
	Anslutning för bostadsstom eller byggtseområde
	Lantbruksanslutning
	Gc- trottoar
	Refuger
	Spårfall
	Gc- fall
	Breddning av körfält
	Trumma
	Rörläggning med brunn och dimension
	Rörläggning med brunn, gallerlock
	Stödnur (L-element) med Gc- räck
	Vägräcke
	Gc- räck
	Bef. vägräcke
	Stängsel
	Vattenledning
	Elledning Lufförje
	Berg konturlinje
	Bef. vägmärkesgräns
	771-403-4-40 Fastighetsbeteckning
	Formlinje
	Belysningsstolpe
	Elstolpe

REV.	ANTAL	REVIDERINGEN AVSER	SIGNATUR	DATUM
ARBETE		Förslag till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lumparsund-Svinö vs		
		RITNINGENS INNEHÅLL OCH SKALA		
		PLANRITNING		
		SEKTIONER 0- 700		
		1:1000		
		RITAT	GRANSKAT	
		LEIF HÄGGLUND	ASA MATTSSON	
		PLANERAT	ODKÄNT	
		LEIF HÄGGLUND	ASA MATTSSON	
DIARIENUMMER/ ARBETSNUMMER		ÅLR 2017/4286	RITNINGNUMMER	301T0201
DATUM		28.09.2023		

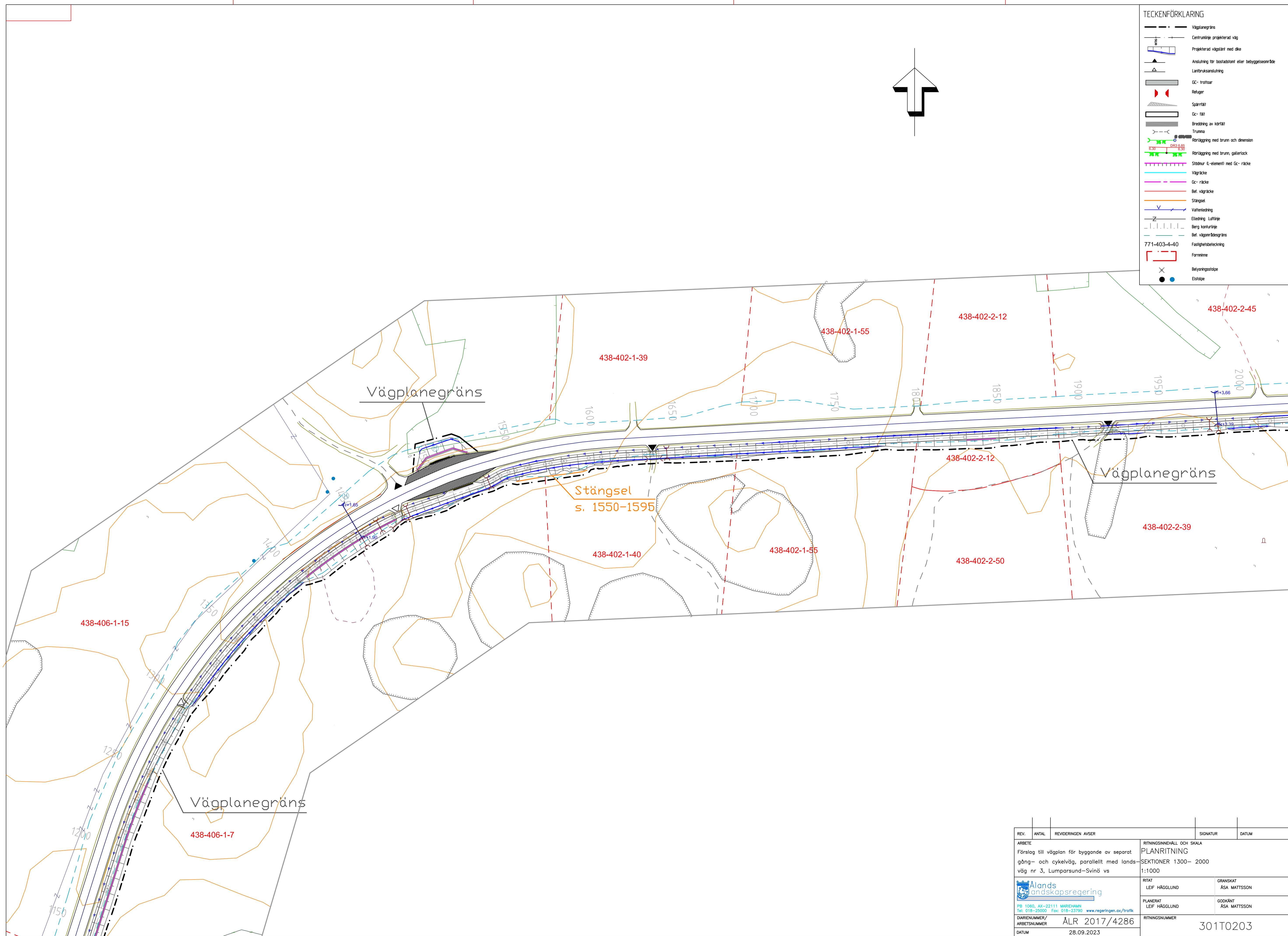
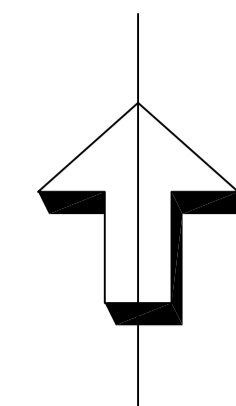
TECKENFÖRKLARING

- Vägplanegräns
- Centrering projektad väg
- Projektad vägstäl med dike
- Anslutning för bostadstomt eller bebyggelseområde
- Landbruksanslutning
- Gc- trottoar
- Refuger
- Spårfall
- Gc- fall
- Breddning av körfält
- Trumma
- Rörläggning med brunn och dimension
- Rörläggning med brunn, gallerlock
- Stödnar (t-element) med Gc- räcke
- Vägräcke
- Gc- räcke
- Bef. vägräcke
- Stängsel
- Vattenledning
- Elledning Luftlärje
- Berg konturlinje
- Bef. vägmärkesgräns
- 771-403-4-40 Fastighetsbeteckning
- Formänne
- Belysningsstolpe
- Eistolpe

REV.	ANTAL	REVIDERINGEN AVSER	SIGNATUR	DATUM
ARBETE		RITNINGSNÄMND OCH SKALA		
Förslag till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lumparsund-Svinö vs		PLANRITNING		
		SEKTIONER 790- 1300		
		1:1000		
 Ålands län Landskapsregering		RITAT	GRANSKAT	
		LEIF HÄGGLUND	ÅSA MATTSSON	
PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN Tel: 018-25000 Fax: 018-23790 www.regeringen.ax/trafik		PLANERAT	ODKÄNT	
		LEIF HÄGGLUND	ÅSA MATTSSON	
DIARIENUMMER/ ARBETSNUMMER	ÅLR 2017/4286		RITNINGSNUMMER	301T0202
DATUM	28.09.2023			

TECKENFÖRKLARING

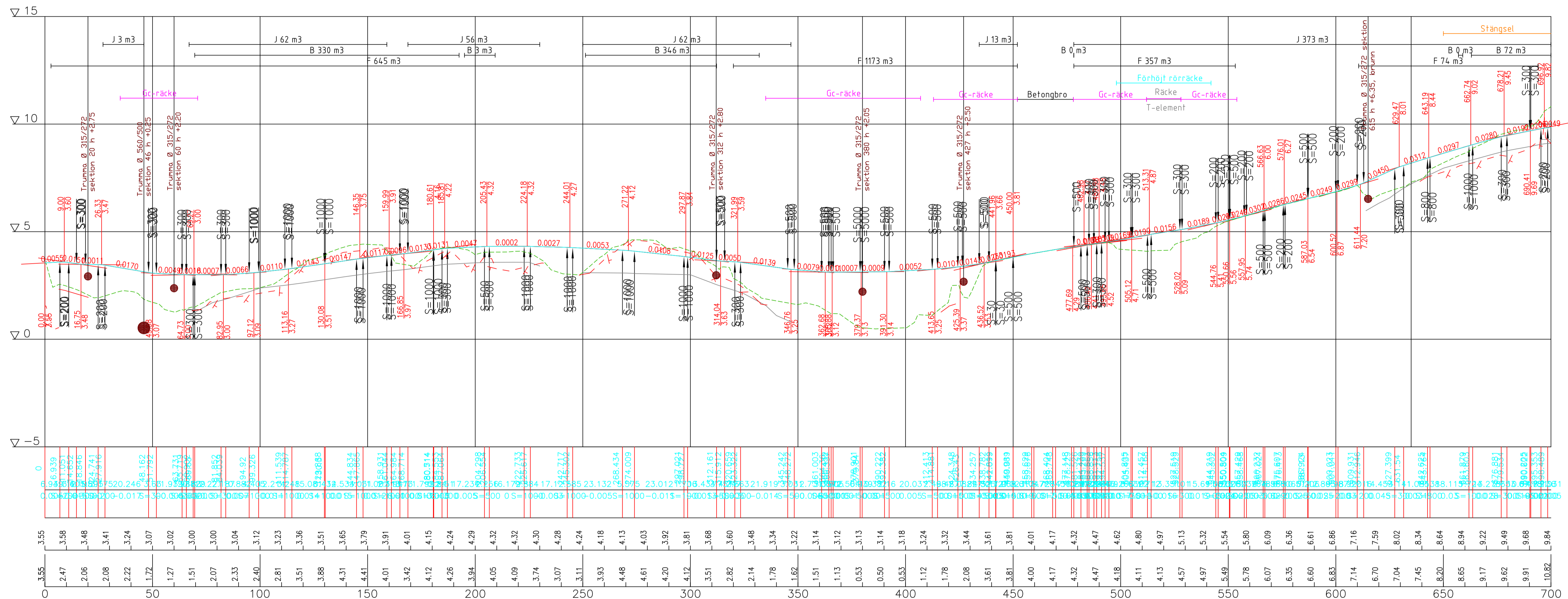
- Vägplanegräns
- Centraltyp projekterad väg
- Projekterad vägstart med dike
- Anslutning för bostadsområde eller bebyggelseområde
- Lantbruksanslutning
- GC-Infloar
- Refuger
- Spårstätt
- GC-fäll
- Breddning av körfält
- Trumsa
- Rörläggning med brunn och dimension
- Rörläggning med brunn, gallerlock
- Stomur E-element med GC-räcke
- Väggräcke
- GC-räcke
- Bef. väggräcke
- Stängsel
- Vattenledning
- Elledning Lufiline
- Berg konturlinje
- Bef. väggräns
- Fastighetsbeteckning 771-403-4-40
- Fornnämne
- Betyringsstolpe
- Stolpe

REV.	ANTAL	REVIDERINGEN AVSER	SIGNATUR	DATUM
ARBETE		RITNINGSSINNEHÅLL OCH SKALA		
Förslag till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lumparsund-Svinö vs		PLANRITNING		
		SEKTIONER 1300-2000		
		1:1000		
		RITAT	GRANSKAT	
		LEIF HÄGGLUND	ÅSA MATTSSON	
<small>PO 1060 AX-23111 MARIEMHAMN Tel: 018-25000 Fax: 018-23790 www.regeringen.ax/trafik</small>		PLANERAT	GODKÄNT	
		LEIF HÄGGLUND	ÅSA MATTSSON	
DIARIENUMMER/ ARBETSNUMMER	ÅLR 2017/4286	RITINGSNUMMER	301T0203	
DATUM	28.09.2023			

Lutning / vertikalarodie

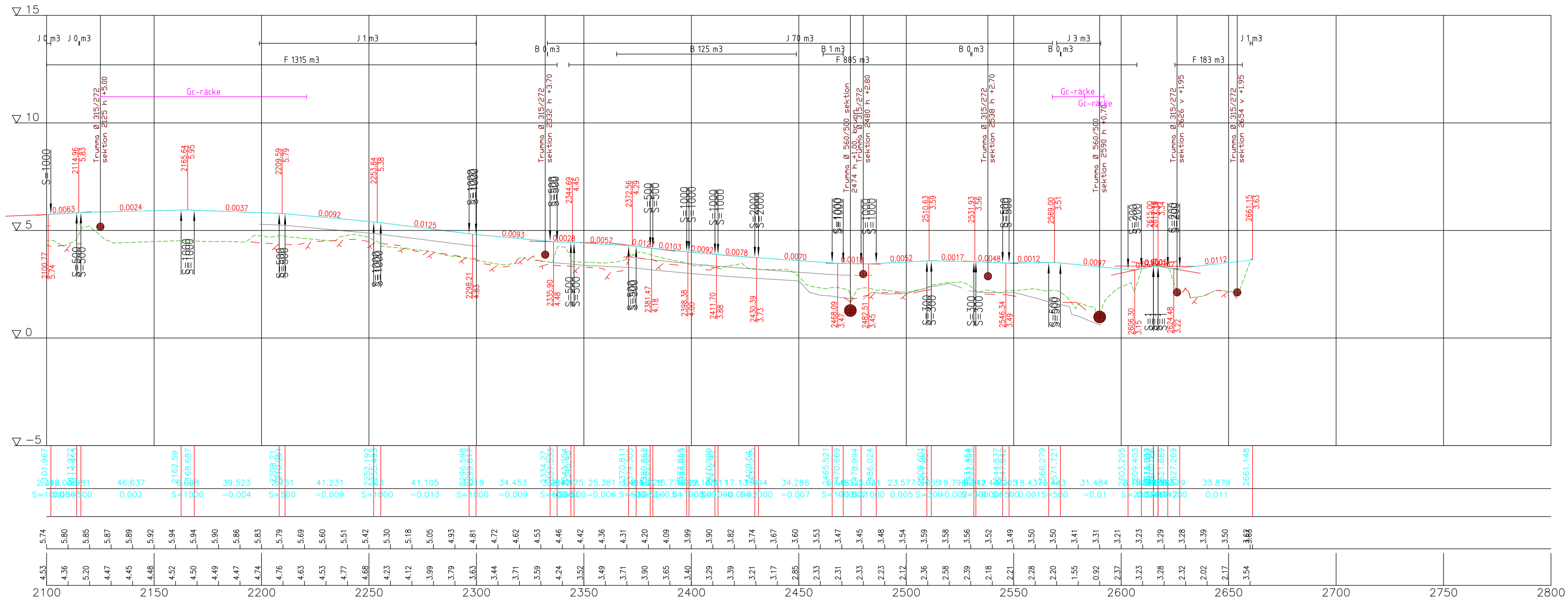
Balanslinjens höjd

Markytans höjd

REV.	ANTAL	REVIDERINGEN AVSER	SIGNATUR	DATUM
ARBETE			RITNINGSNÄRHÄLL OCH SKALA	
Förslag till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lumparsund-Svinö vs			LÄNGDPROFIL SEKTIONER 0- 700 1:1000	
			RITAT LEIF HÄGGLUND	GRANSKAT ÅSA MATTISSON
<small> PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN Tel: 018-25000 Fax: 018-23790 www.regeringen.ax/trafik </small>			PLANERAT LEIF HÄGGLUND	GOOKANT ÅSA MATTISSON
DIARENUMMER/ ARBETSNUMMER			RITNINGSNUMMER	
ALR 2017/4286			301T0301	
DATUM			28.09.2023	

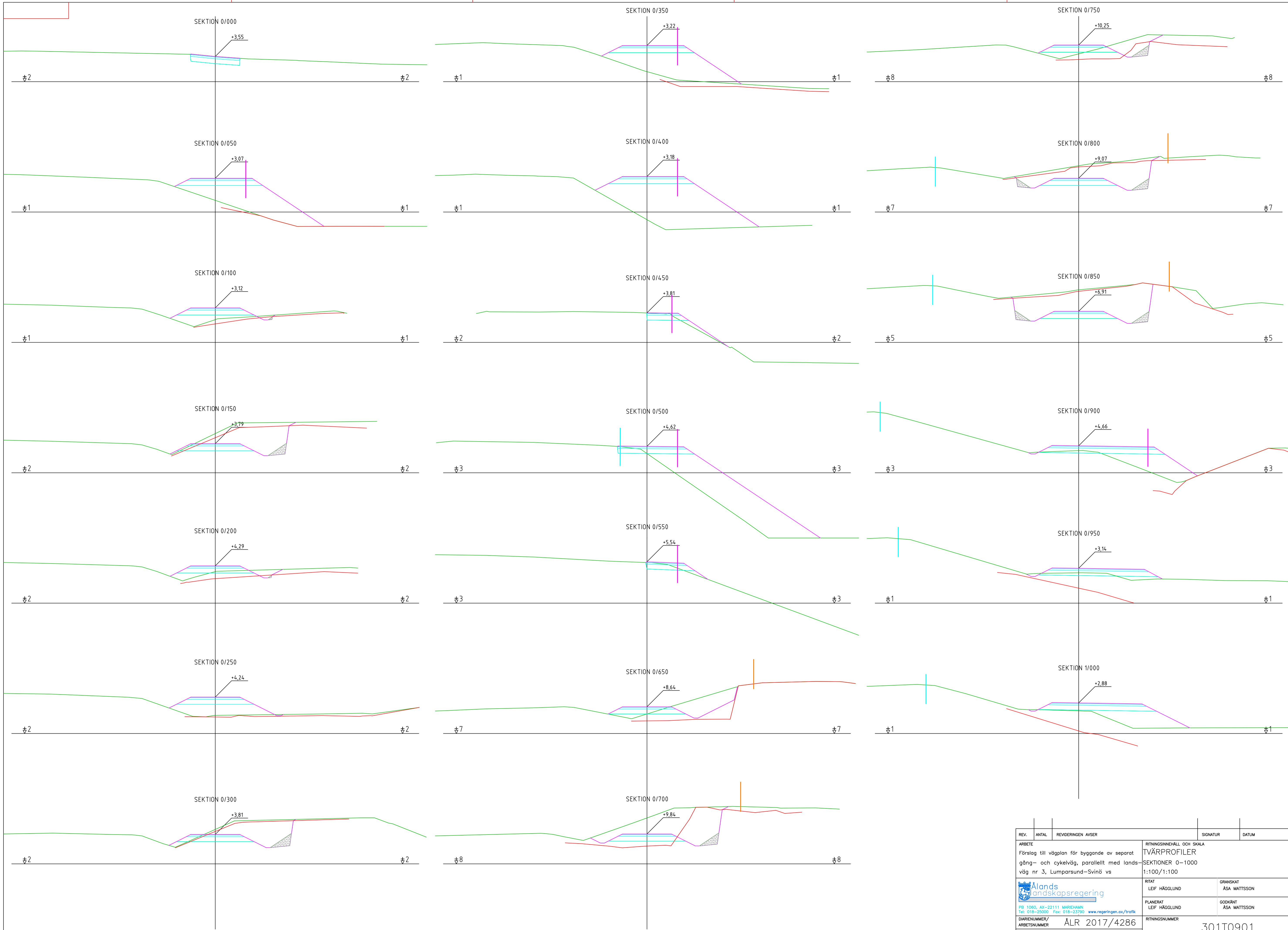

Lutning / vertikalaradie

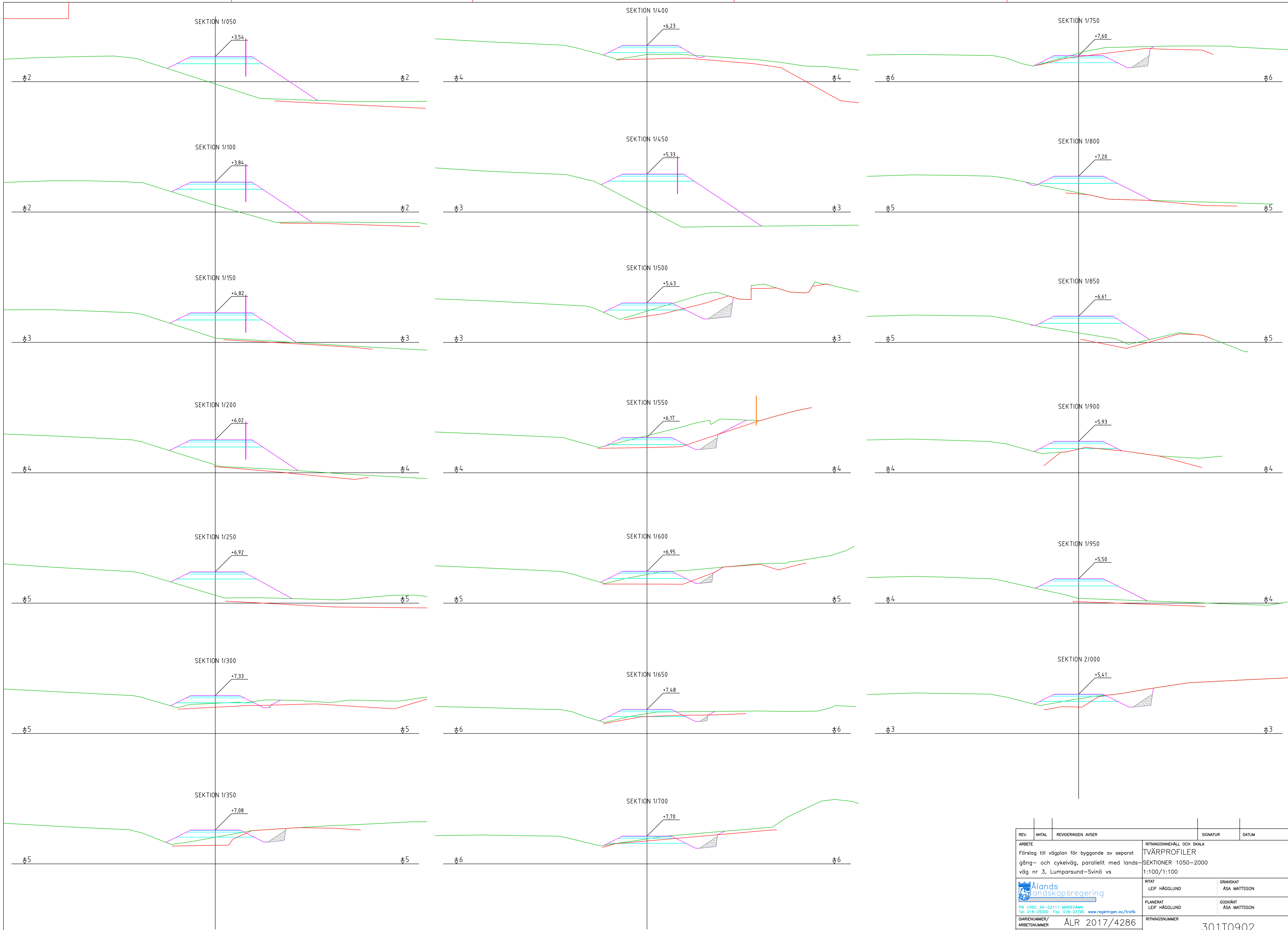
Balanslinjens höjd

Markytans höjd

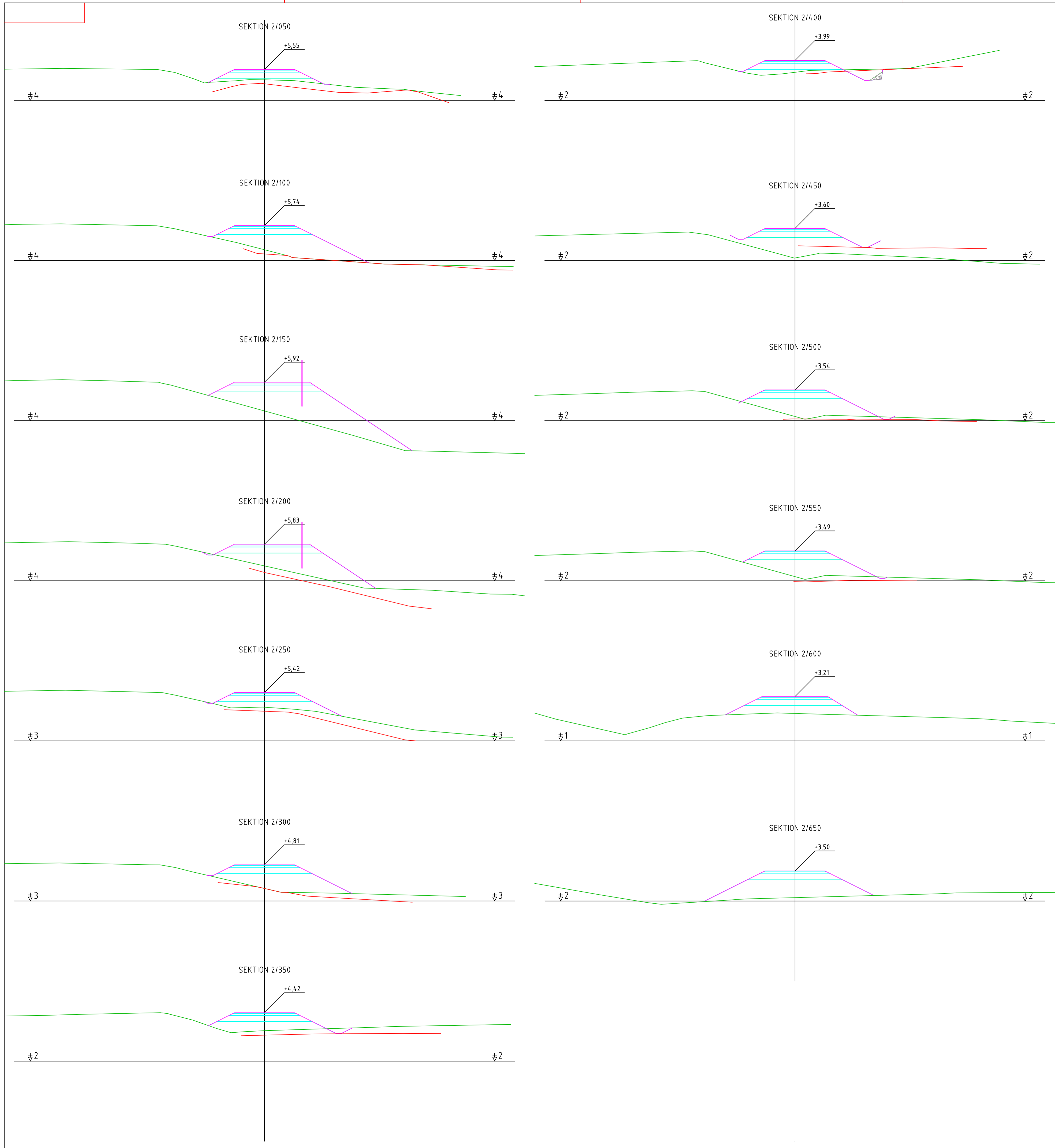
REV.	ANTAL	REVIDERINGEN AVSER	SIGNATUR	DATUM
ARBETE			RITNINGSNÄMND OCH SKALA	
Förslag till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lumparsund-Svinö vs			LÄNGDPROFIL	
			SEKTIONER 2100- 2661	
			1:1000	
			RITAT	GRANSKAT
			LEIF HÄGGLUND	ASA MATTSSON
<small>PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN Tel: 018-25000 Fax: 018-23790 www.regeringen.ax/trafik</small>			PLANERAT	ODKÄNT
			LEIF HÄGGLUND	ASA MATTSSON
DIARIENUMMER/ARBETSNUMMER			RITNINGSNUMMER	
ALR 2017/4286			301T0304	
DATUM				
28.09.2023				

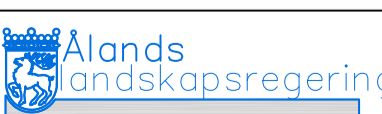

REV.	ANTAL	REVIDERINGEN AVSER	SIGNATUR	DATUM
ARBETE				
Förslag till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lumparsund-Svinö vs				
RITNINGSNÄMND OCH SKALA		TVÄRPROFILER		
SEKTIONER 0-1000		1:100/1:100		
RITAT		GRANSKAT		
LEIF HÄGGLUND		ASA MATTSSON		
PLANERAT		GODKÄNT		
LEIF HÄGGLUND		ASA MATTSSON		
DIARIENUMMER/ ARBETSNUMMER		RITNINGSNUMMER		
ÅLR 2017/4286		301T0901		
DATUM		28.09.2023		

REV.	ANTAL	REVIDERINGEN AVSER	SIGNATUR	DATUM
ARBETE				
Förslag till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lumparsund-Svinö vs			RITNINGSNÄMND OCH SKALA TVÄRPROFILER SEKTIONER 1050-2000 1:100/1:100	
 Ålands Länsstyrelse		RITAT LEIF HÄGGLUND	GRANSKAT ASA MATTESSON	
<small> PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN Tel: 018-25000 Fax: 018-23790 www.regeringen.ax/trafik </small>		PLANERAT LEIF HÄGGLUND	GODKÄNT ASA MATTESSON	
DIARIENUMMER/ ARBETSNUMMER		ÅLR 2017/4286	RITNINGSNUMMER 301T0902	
DATUM		28.09.2023		

REV.	ANTAL	REVIDERINGEN AVSER	SIGNATUR	DATUM
ARBETE		RITNINGSNÄMND OCH SKALA		
Förslag till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lumparsund-Svinö vs		TVÄRPROFILER		
		SEKTIONER 0-1000		
		1:100/1:100		
		RITAT	GRANSKAT	
<small>PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN Tel: 018-25000 Fax: 018-23790 www.regeringen.ax/trafik</small>		LEIF HÄGGLUND	ÅSA MATTISSON	
DIARIENUMMER/ARBETSNUMMER		PLANERAT	GODKÄNT	
ÅLR 2017/4286		LEIF HÄGGLUND	ÅSA MATTISSON	
DATUM		RITNINGSNUMMER		
28.09.2023		301T0903		

